

**RAKKESTAD KOMMUNE
FORMANNSKAPET**

MØTEINNKALLING

FORMANNSKAPET

Møtedato/sted: Torsdag 10.02.2011 Formannskapssalen, Rakkestad kulturhus kl: 17.00

SAKLISTE:

Godkjenning av protokoll

10/11

FOREBYGGING AV MC KRIMINALITET

**Rakkestad kommune – Rudskogen Motorsenter – Rudskogen Motorpark
- Orienteringssak**

**Prestegårdsskogen boligområde
- Orienteringssak**

Saksdokumentene følger vedlagt.

De representanter som ikke kan møte p.g.a. lovlig forfall må omgående melde fra om dette til politisk sekretariat eller servicekontoret, tlf. 69225500. **Vararepresentanter møter kun etter nærmere innkalling herfra.**

Rakkestad, den 02.02.2011

Peder Harlem
Ordfører

**RAKKESTAD KOMMUNE
FORMANNSKAPET**

Saksbehandler Laila Olsen Rode

Arkiv nr. X03 &06

Utvalg	Saknr	Møtedato
FORMANNSKAPET	10/11	10.02.2011
KOMMUNESTYRET	/	

Utvalgssak 10/11

Saknr 10/2086

Løpenr 1468/11

FOREBYGGING AV MC KRIMINALITET

Rådmannens innstilling:

1. Rakkestad kommune vil med dette signalisere at kommunen tar problemet med organisert kriminalitet og 1 % MC-klubbene meget alvorlig. Rakkestad kommune vil bekjempe disse klubbene med alle lovlige midler og ønsker at hele lokalsamfunnet, inkludert næringslivet og hele det sivile samfunn, stiller opp i kampen mot disse for å skape et trygt lokalsamfunn. Rakkestad kommune erklærer all form for organisert kriminalitet, herunder 1 % MC-klubber for uønsket i kommunen.
2. Rakkestad kommune anmoder politimestrene i Østfold og Follo om forslag til tiltak for å forebygge MC kriminalitet i Østfold.

Saksopplysninger:

Vedlegg: Definisjon av organisert kriminalitet (publisert:18.12.07)

Bakgrunn for saken:

Ordførerforum i Østfold drøftet forebyggende arbeid i forhold til MC kriminalitet på sitt møte 18. juni 2010. Etter innledning fra politiet i Østfold og KRIPOS drøftet ordførerforum dette tema og konkluderte med å be fylkesstyret følge opp med en sak som saksforberedende støtte til alle kommunene i Østfold.

Denne saken bygger i hovedsak på offentlig kjent informasjon fra en sak om *Uønsket organisert kriminalitet* i Haugesund bystyre 16.06.2010. Andre enkeltkommuner har også satt tema på dagsorden, men Østfold er første fylke som iverksetter felles tiltak på dette området.

Haugesund bystyre fattet i møte 16.06.2010 følgende vedtak:

"Haugesund kommune vil med dette signalisere at kommunen tar problemet med organisert kriminalitet og 1 % MC-klubbene meget alvorlig. Haugesund kommune vil bekjempe disse klubbene med alle lovlige midler og ønsker at Haugesunds-samfunnet, inkludert næringslivet og hele det sivile samfunn, stiller opp i kampen mot disse for å skape et trygt lokalsamfunn. Haugesund kommune erklærer all form for organisert kriminalitet, herunder 1 % MC-klubber for uønsket i kommunen.

Bystyret har merket seg som svært positivt at restaurant- og utelivsbransjen står samlet mot organisert kriminalitet og 1 % MC-klubber. Bystyret anmoder restaurant- og utelivsbransjen om ikke tillate adgang til personer som går kledd i colours, MC vester/merker og annen bekledning med symboler tilhørende MC miljøene."

1. avsnitt og første setning i 2. avsnitt ble enstemmig vedtatt, mens 2. setning i 2. avsnitt ble vedtatt mot 5 stemmer. Andre avsnitt i vedtaket anses foreløpig ikke relevant for Østfold.

Kommunens ansvar for saken:

Saken behandles i formannskapet og kommunestyret. KS Østfold har utarbeidet felles saksframlegg for alle kommunene i fylket.

Andre opplysninger:

Det er kjent at MC-klubber som rekrutterer til 1 % klubbene er etablert i Østfold og politiet følger utviklingen. Politiet vurderer dette som en alvorlig trussel i forhold til kriminalitetssituasjonen i Østfold. I denne omgang har ordførerforum hatt dialog med politimesteren i Østfold, men for å dekke alle kommunene vil det være naturlig også å utvide dialogen til å omfatte politimesteren i Follo. I punkt 2 i vedtaket utfordres begge politimestre om forslag til tiltak for å forebygge MC kriminalitet i Østfold.

De internasjonale kriminelle motorsykelklubbene som Hells Angels og Outlaws betegner seg som 1 % klubber. 1 % filosofien går ut på at medlemmene i disse klubbene står utenfor resten av samfunnet og vil ikke følge dets lover, regler og normer. Medlemmer av en 1 % klubb utviser total lojalitet til klubben. Ifølge Kripos er det i Norge etablert fire slike klubber; Hells Angels MC, Outlaws MC, Bandidos MC og Coffin Cheaters.

De internasjonale kriminelle MC-klubbene er på mange måter forretningsforetagende som ved hjelp av sitt nettverk og ikke minst voldsrykte, skaffer seg inntekter ved hjelp av vold og trusler. Narkotika og torpedovirksomhet synes å utgjøre den største inntektskilden for medlemmene i 1 % klubbene. Kripos omtaler de kriminelle 1 % klubbene som Norges best organiserte nettverk.

Enkelte av 1 % MC-klubbene konkurrerer mot hverandre, og denne rivaliseringen har både internasjonalt og nasjonalt tidvis medført alvorlig voldsbruk, blant annet ved bruk av våpen og sprengstoff. Bomben som eksploderte utenfor Bandidos- hovedkvarteret i Drammen er et eksempel på slik rivalisering. Politiet frykter at etablering av en 1 % klubb kan medføre at også en rivaliserende 1 % klubb vil styrke sin posisjon i regionen.

Det er viktig å presisere skille mellom 1 % MC-klubber og ordinære MC-klubber. Medlemmene i en 1 % klubb definerer seg som den ene prosenten av befolkningen som har meldt seg ut av samfunnet, og da samfunnets lover og regler. At disse 1 % MC-klubbene er uønsket i Østfold har ikke noe å gjøre med de mange frivillige organisasjonene som samler MC-entusiaster i Norge. Skillet går ved 1 % klubbene og deres medlemmer som har tatt et bevisst valg i å støtte et kriminelt nettverk. Ordinære MC-klubber hører ikke under kategorien organisert kriminalitet, og er således ikke en trussel for samfunnet. Videre er det også viktig å fremheve at det er 1 % klubbene i sin helhet som er uønskede, ikke enkeltpersoner. Alle som har motorsykel som sin private hobby vil alltid være velkommen i Østfold.

Organisert kriminalitet, herunder 1 % MC-klubber er en betydelig trussel mot et velfungerende samfunn, og flere kommuner har derfor arbeidet aktivt for å forebygge etablering av disse miljøene, samt bekjempe allerede etablerte klubber. Kommunestyrene i både Øvre Eiker og Tromsø har markert motstand mot organisert kriminalitet, og erklært slike

miljøer for uønskede. Ved å stå samlet imot slike kriminelle miljøer som 1 % klubbene representerer, har Øvre Eiker kommune oppnådd gode resultater. Øvre Eiker har arbeidet aktivt for å tydeliggjøre hvilke verdivalg dette miljøet representerer, og søkt å bevisstgjøre innbyggerne, næringsliv, lag og foreninger om betydningen av en felles holdning og verdimeisig mobilisering mot dette miljøet.

Kommunens systematiske informasjonsarbeid overfor innbyggerne om hva 1 % klubbene representerer, har bidratt til at det ikke har vært lokal rekruttering. I tillegg til å arbeide med en holdningsmessig bevisstgjøring, har Øvre Eiker kommune søkt å vise dette miljøet at det må regne med et tydelig kontrollfokus opp i mot de regelverk kommunen forvalter, herunder plan- og bygningslov og alkohollov med tilhørende regelverk. Øvre Eiker har vist at kommunen er en viktig støttespiller i kampen mot 1 % MC-klubber.

I saken i Haugesund bystyre er følgende konkrete samarbeidstiltak beskrevet:

"Haugesund kommune og Haugaland og Sunnhordland politidistrikt har allerede etablert et godt samarbeid i arbeidet mot organisert kriminalitet og 1 % klubber. Politiet har også igangsatt et samarbeid med restaurant- og utelivsbransjen i Haugesund. Resultatet av samarbeidet er at restaurant- og utelivsbransjen står samlet mot 1 % MC-klubber, og har i den sammenheng innført at personer med går kledd i colours, MC vester/merker og annen bekledning med symboler tilhørende MC miljøene ikke skal tillates adgang til utestedene. Vedlagt følger politiets forslag til en slik tilføyning i ordensreglementet, som restaurantbransjen enstemmig har godkjent. Forbudet er rettet mot klesplagg som viser MC tilhørighet, ikke personen. En slik samlet holdning fra restaurant- og utelivsbransjen ses på som svært positiv og er et viktig bidrag i arbeidet mot organisert kriminalitet og 1 % klubber.

Rådmannen i Haugesunds konklusjon i saken til Haugesund bystyre

De generelle holdningene til kriminell atferd og det kriminalitetsforebyggende arbeid vil være viktige faktorer i kampen for et trygt lokalsamfunn. Haugesund kommune kan bidra til det forebyggende arbeid med å bruke lovverket aktivt, samt samarbeide med andre statlige organer. For å hindre at 1 % klubber etableres i regionen, må kommunen i all sin virksomhet bruke alle lovlige hjelpemidler. Et samlet bystyrevedtak som erklærer organisert kriminalitet, herunder 1 % klubber for uønsket er et viktig bidrag i det forebyggende arbeidet.

Administrasjonens vurdering:

Det er særlig hjemler i alkoholloven og plan- og bygningsloven kommunene kan benytte for å forebygge MC kriminalitet. I tillegg er det viktig med god dialog med potensielle utleiare/eiendomsselgere.

For å ikke ramme seriøse klubber kan Haugesunds modell være utfordrende. Her er det viktig at den enkelte kommune og politiet har en god dialog med de seriøse MC klubbene, for å finne praktiske løsninger så ikke de rammes.

Politirådet er en arena for utveksling av informasjon og utarbeidelse av strategier i den enkelte kommune.

Vedlegg:

Definisjon av organisert kriminalitet er omdiskutert. EU-definisjonen består av elleve punkter, der minst seks av punktene må oppfylles - blant dem en, tre, fem og elleve:

1. **Samarbeid mellom flere enn to personer**
2. Hver med egne tildelte oppgaver
3. **Over lang eller ubegrenset periode**
4. Gjennom bruk av en form for disiplin og kontroll
5. **Mistanke om gjennomførte alvorlige kriminelle handlinger**
6. Virksomhet på internasjonalt nivå
7. Bruk av vold eller annen form for trussel
8. Bruk av kommersielle eller forretningsmessige strukturer
9. Deltakelse av hvitvasking
10. Utøve innflytelse på politikk, media, offentlig forvaltning, rettsmyndigheter eller økonomi
11. **Styrt av målsetning om vinning og/eller makt**

Definisjonen er systematisk og synes praktisk innrettet. Når det kommer til konkret bruk, viser den seg likevel å være så generell at det i praksis er omfattende rom for tolkning og egenvurdering av hva som skal inngå. Dette medfører utfordringer i forhold til bruken av definisjonen.

Organisert kriminalitet ble regulert i straffeloven § 60a fra 2003:

- Dersom en straffbar handling er utøvet som ledd i virksomheten til en organisert kriminell gruppe, forhøyes maksimumsstraffen i straffebudet til det dobbelte, likevel ikke mer enn 5 års fengsel.
- Med en organisert gruppe menes:
  - en organisert gruppe
  - på tre eller flere personer
  - som har som hovedmål å begå handling som kan straffes med fengsel i minst tre år, eller hvor en vesentlig del av virksomheten består i å begå slike handlinger
- Forhøyelse av maksimumsstraffen etter bestemmelsen her får anvendelse i forhold til lovbestemmelser som tillegger strafferammen rettslig virkning hvis ikke annet er bestemt.

I likhet med EU-definisjonen er det også i straffeloven § 60a rom for tolkning av hva man legger i begrepet "organisert kriminell gruppe". Loven er konkret på at det skal være tre eller flere personer. Det er også relativt konkret på av hovedformålet eller en vesentlig del av virksomheten må være å begå en handling med strafferamme på minimum tre års fengsel. Loven er imidlertid ikke konkret i forhold til hva som legges i en "organisert gruppe". Heller ikke forarbeidene er særlig klare på dette feltet.

Det er vanskelig å skille mellom organisert kriminalitet og tradisjonell kriminalitet som utøves på en systematisk måte. Sistnevnte kan betegnes som nettverkskriminalitet, og forekommer i mer eller mindre organisert form. Slik kriminalitet oppfyller imidlertid ikke alltid ovennevnte kriterier for organisert kriminalitet. De uklare grensene medfører en risiko for å tillegge de kriminelle aktørene høyere grad av profesjonalitet enn realiteten tilsier.

kilde: politiet.no

(publisert: 18.12.07)

Straffelovens bestemmelse om organisert kriminalitet.

§ 60a. Dersom en straffbar handling er utøvet som ledd i virksomheten til en organisert kriminell gruppe, forhøyes maksimumsstraffen i straffebudet til det dobbelte, likevel ikke med mer enn 5 års fengsel.

Med organisert kriminell gruppe menes en organisert gruppe på tre eller flere personer som har som et hovedformål å begå en handling som kan straffes med fengsel i minst 3 år, eller hvor en vesentlig del av virksomheten består i å begå slike handlinger.

Forhøyelse av maksimumsstraffen etter bestemmelsen her får anvendelse i forhold til lovbestemmelser som tillegger strafferammen rettslig virkning, hvis ikke annet er bestemt